

Fiche: mededeling open internet en netneutraliteit in Europa

1. Algemene gegevens

Titel voorstel

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's: Het open internet en netneutraliteit in Europa

Datum Commissiedocument

19 april 2011

Nr. Commissiedocument

COM(2011) 222

Pre-lex

http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=nl&DosId=200384

Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board

Niet opgesteld.

Behandelingstraject Raad

Naar verwachting zal de Commissie haar mededeling over netneutraliteit presenteren tijdens de VTE-Raad van mei 2011 en zullen Raadsconclusies over dit onderwerp onder Pools voorzitterschap worden aangenomen tijdens de geplande VTE-Raad in oktober of december 2011.

Eerstverantwoordelijk ministerie

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie

2. Essentie voorstel

Met deze mededeling wil de Commissie rapporteren over de impact van markt- en technologische ontwikkelingen op netneutraliteit. Dit op basis van een openbare raadpleging in 2010 over 'het open karakter van internet en netneutraliteit in Europa' en feitenonderzoek.

Netneutraliteit is het principe dat iedereen in principe toegang heeft tot alle diensten, toepassingen en content op het internet en dat internet service providers (ISP's) of overheden daar niet zonder meer beperkingen in mogen aanbrengen, zeker niet zonder daar transparant over te zijn. In het 2009 EU-telecomhervormingspakket van de Commissie staat dat netneutraliteit als beleidsdoel moet worden nagestreefd door toezichthouders. Dit houdt in dat toezichthouders moeten bevorderen dat eindgebruikers toegang kunnen krijgen tot informatie, informatie kunnen distribueren en applicaties en diensten van hun keuze kunnen gebruiken¹. Het hervormingspakket behelst tevens een transparantieplichting² voor ISP's over beperkingen op het gebruik van diensten en maatregelen op het gebied van dataverkeersmanagement. Ook krijgen lidstaten de mogelijkheid om minimumkwaliteitseisen³ voor internetdiensten op te leggen.

Als basis voor deze mededeling heeft de Commissie gebruik gemaakt van een openbare raadpleging uit 2010, waarop meer dan 300 reacties kwamen. Het belang van een open internet werd in een overgrote meerderheid van de reacties op deze raadpleging onderstreept. De Commissie blijft zich dan ook inzetten voor een robuust *best efforts* internet waar iedereen toegang

¹ Artikel 8(4)(g) van de Kaderrichtlijn

² Artikel 21 van de Universeledienstenrichtlijn

³ Artikel 22(3) van de Universeledienstenrichtlijn

toe heeft. De getroffen maatregelen in het hervormingspakket zullen volgens de Commissie hiertoe bijdragen.

Daarnaast wil de Commissie, samen met de Body of European Regulators for Electronic Communications (BEREC), de EU-toezichthouder voor elektronische communicatie, bepaalde aspecten verder onderzoeken, zoals huidige praktijken van het blokkeren van diensten. Op basis hiervan zal de Commissie besluiten of aanvullende maatregelen nodig zijn. Deze kunnen de vorm hebben van 'guidance' of algemene wettelijke maatregelen.

3. Kondigt de Commissie acties, maatregelen of concrete wet- en regelgeving aan voor de toekomst? Zo ja, hoe luidt dan het voorlopige Nederlandse oordeel over bevoegdheidsvaststelling, subsidiariteit en proportionaliteit en hoe schat Nederland de financiële gevolgen in?

De Commissie kondigt in deze mededeling geen nieuwe maatregelen aan. Ze onderstreept juist het belang van het tijdig implementeren van de maatregelen uit het hervormingspakket van 2009, zodat deze maatregelen eerst effect kunnen hebben. De Nederlandse Telecommunicatiewet wordt momenteel aangepast om deze nieuwe maatregelen op te nemen.

Voorts kondigt de Commissie verder onderzoek aan naar huidige problemen met netneutraliteit in Europa. Op basis van de resultaten van dit onderzoek, die eind 2011 worden verwacht, zal de Commissie aanvullende maatregelen overwegen.

Bevoegdheid

Dit onderwerp valt onder de bevoegdheden van de EU op het gebied van de interne markt. Op dit terrein deelt de EU haar bevoegdheid met die van de lidstaten (artikel 4, lid 2 onder a VWEU).

Subsidiariteit

Het behoud van een open internet en netneutraliteit is een wereldwijd probleem. Echter, doordat de internetsector in de EU wordt gereguleerd door EU-wetgeving heeft de EU hier een rol te spelen. Nederland acht het van belang dat ook bij EU-regelgeving op het gebied van telecom rekening wordt gehouden met deze onderwerpen. De EU heeft ook effectieve instrumenten in handen om toe te zien op de naleving van de verplichtingen die op ISP's rusten. De subsidiariteit wordt daarom positief beoordeeld.

Proportionaliteit

Aangezien de Commissie geen concrete maatregelen voorstelt of aankondigt kan er geen oordeel gegeven worden ten aanzien van proportionaliteit.

Financiële gevolgen

Aangezien de Commissie geen concrete maatregelen voorstelt of aankondigt zijn er geen financiële gevolgen.

4. Nederlandse positie over de mededeling

Nederland hecht grote waarde aan een open en vrij internet. Dit is opgenomen in het regeerakkoord. Nederland steunt de Commissie in haar streven naar het bevorderen van dit beleidsdoel. Het toenmalige ministerie van Economische Zaken heeft samen met het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in 2010 gereageerd op de publieke consultatie van de Commissie over het open internet en netneutraliteit. In deze reactie betuigde Nederland steun voor

de huidige maatregelen in het hervormingspakket – een transparantieverplichting voor ISP's om helder te maken hoe zij het verkeer dat over hun internetverbinding loopt behandelen, plus de mogelijkheid voor lidstaten om minimumkwaliteitseisen te stellen aan internetdiensten.

Nederland kan deze mededeling, met de bevindingen van de consultatie en vervolgacties voor de Commissie, steunen. De Commissie geeft aan dat ook zij zich in zal blijven zetten voor een open internet. Nederland is het met de Commissie eens dat de maatregelen uit het hervormingspakket effectief zijn om een open internet te waarborgen waarop eindgebruikers toegang kunnen krijgen tot informatie, informatie kunnen distribueren en applicaties en diensten van hun keuze kunnen gebruiken.

Tevens is Nederland verheugd met de aankondiging dat de Commissie tezamen met BEREC verder onderzoek zal doen naar een aantal zaken die tot nog toe onderbelicht zijn. Zo is meer duidelijkheid nodig over de huidige blokkering- en afknijppraktijken van de ISP's, vooral van mobiele VoIP-toepassingen (Voice over Internet Protocol) en SMSoIP-toepassingen (Short Message Service over Internet Protocol). Nederland kijkt met interesse uit naar de resultaten van dit onderzoek en het standpunt van de Commissie daarover.

Nederland vindt het van essentieel belang dat het internet open blijft. Daarom zal Nederland in de Telecommunicatiewet een transparantieverplichting opnemen voor ISP's om consumenten te informeren over de wijze van verkeersmanagement. Tevens zal Nederland invulling geven aan de minimumkwaliteitseisen (conform de aangepaste Telecommunicatiewet), teneinde ISP's te verbieden om de wijze waarop zij data behandelen te differentiëren op basis van het soort gebruik van dataverkeer.